

РЕШЕНИЕ

№ 620

гр. София, 03.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

като разгледа докладваното от Милен Василев Въззивно търговско дело № 20221001000800 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 25, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ във вр. с чл. 274 – 279 от ГПК.

Образувано е по жалба от 12.08.2022 г. на заявителя К. И. А., в качеството на учредител на новоучредена фондация „Един работен ден“, срещу решението от 21.07.2022 г. по т.д. № 1126/2022 г. на Софийския градски съд, VI-21 състав, с което е потвърден отказ № 20220609150230/13.06.2022 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенцията по вписванията, постановен по заявление с вх. № 20220609150230.

В жалбата се твърди, че неправилно СГС е приел за законосъобразен обжалвания отказ, но по съображения, различни от тези по отказа на ДЛР. Твърди се, че обхватът на съдебната проверка е следвало да се ограничи само до мотивите на обжалвания отказ, тъй като производството било охранително и следвало да има предвидимост в правораздаването. Поддържа се, че неправилно съдът е приел, че уставът на фондацията не отговаря на изискванията на чл. 3, ал. 5 ЗЮЛНЦ, доколкото посочването „...и всяка търговска дейност, която не е забранена от закона“ не покривало изискването на определеност на предмета на стопанската дейност. Сочи се, че не е съобразено, че в устава е записано условие тази дейност да бъде свързана с предмета на основната дейност и да не противоречи на идеалните цели на фондацията. Твърди се, че не било възможно още при учредяването да бъдат точно фиксирани възможностите за извършване на стопанска дейност.

Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да отмени обжалвания съдебен акт и отказа на длъжностното лице по регистрацията.

Софийският апелативен съд, след като прецени събраните доказателства и обсъди доводите по жалбата намира за установено следното:

Жалбата е подадена срока по чл. 25, ал. 4, изр. 2 от ЗТР и е допустима. Разгледана по същество тя е **неоснователна**.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с жалба от 20.06.2022 г. на К. И. А., в качеството на учредител на новоучредена фондация „Един работен ден“, срещу отказ № 20220609150230/13.06.2022 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенцията по вписванията, постановен по заявление с вх. № 20220609150230, с което е поискано първоначално вписване на фондацията в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в частна полза.

Към заявлението са приложени следните документи: 1) учредителен акт на фондация „Един работен ден“ от 3.06.2022 г., подписан от учредителя К. И. А., с нотариална заверка на подписа; 2) договор за възлагане на управлението на фондацията от 3.06.2022 г.; 3) образец от подписа на лицето, представляващо сдружението – учредителят, определен и за управител К. А., 4) вносна бележка от 1.11.2021 г. за внесена дарена сума в полза на фондацията в размер на 70 лв.; 5) декларация по чл. 13, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ; 6) документ за внесена държавна такса.

За да постанови атакувания отказ длъжностното лице по регистрацията е приело, че фондацията е заявена в частна полза, но заявените ѝ цели съответстват на такива в обществена полза по чл. 38, ал. 1 ЗЮЛНЦ. Поради това било налице несъответствие между дейността и целите на фондацията, което е пречка за вписването.

В обжалваното решение от 21.07.2022 г. СГС не е споделил доводите на ДЛР, а е приел, че посочените в чл. 38, ал. 1 ЗЮЛНЦ цели ограничават възможностите за разходване на средства от ЮЛ, които са се самоопределили за извършване на общественополезна дейност, но нито ги изчерпват, нито забраняват за тези цели да работят и други организации, вкл. и такива в частна полза. Прието е обаче, че отказът следва да бъде потвърден по други съображения, е именно – че липсва достатъчна определеност на предвидената в чл. 5, ал. 2 от учредителния акт допълнителна стопанска дейност съобразно изискванията на чл. 3, ал. 4 ЗЮЛНЦ, доколкото е посочена възможност за извършване и на „всяка друга търговска дейност, която не е забранена от закона“.

Решението е правилно.

За да бъдат вписани или обявени в търговския регистър или регистъра на ЮЛНЦ съответните обстоятелства или актове, длъжностното лице по регистрацията следва да провери налице ли са изискванията на чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ, част от които са дали към заявлението са приложени всички документи съгласно изискванията на закона /т. 4/, както и дали съществуването на заявеното за вписване обстоятелство и съответствието му със закона се установяват от представените документи съответно дали подлежащият на обявяване акт отговаря по външните си белези на изискванията на закона /т. 5/. При това спазването на изискванията за вписване следва да се докаже чрез документи, представени към самото заявление или в срока по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ. Проверката на условията по чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ се извършва на база представените документи, без да е нужно изследване в регистърното производство на тяхната истинност – тя подлежи на проверка единствено в спорно исково производство по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ.

Безспорно е в съдебната практика, че при разглеждането на жалба по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ съдът не е ограничен в проверка само на правилността на приетите от ДЛР основания за отказ, а следва служебно да провери спазването на всички изисквания за вписване или обявяване в съответния регистър. Това е така, тъй като съдът действа не като контролно-отменителна инстанция, а като такава по същество – ако отмени отказа, съдът постановяване исканото вписване, заличаване или

обявяване /чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ/, а това не може да стане, ако не са налице всички условия на чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ, които съдът служебно проверява. В този смисъл оплакването в жалбата е неоснователно.

В конкретния случай е поискано първоначално вписване на новоучредена фондация за извършване на дейност в частна полза, като е спорно единствено дали е спазено изискването по чл. 21, т. 5 ЗТРРЮЛНЦ по отношение на част от съдържанието на учредителния акт – относно съответствието на целите с вида на заявената дейност в частна полза и относно предмета на допълнителната стопанска дейност. Тези спорни обстоятелства са в обхвата на проверката за законосъобразност, която включва и дали е приет учредителен акт със съдържание, отговарящо на изискванията на чл. 34 ЗЮЛНЦ и ненарушаващо други нормативни изисквания. Останалите изисквания на чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ са налице според представените документи към заявлението.

Правилно е приетото от СГС, че няма законова забрана всяко ЮЛНЦ, а и всеки правен субект, да осъществява дейност съобразно цели, съответстващи на тези по чл. 38, ал. 1 ЗЮЛНЦ. Законът дава възможност на ЮЛНЦ да определят вида на дейността си – дали е в частна или в обществена полза /чл. 2, чл. 20, т. 4, чл. 34, ал. 1, т. 4 ЗЮЛНЦ/. Ако организацията се е самоопредилила за извършване на общественополезна дейност, то при нейното учредяване и дейност следва да спазва специалните изисквания на глава 3 ЗЮЛНЦ. Основните от тях касая финансовите аспекти от дейността – допустимото разходване на средствата за определени цели, начините на тяхното отчитане и документиране. Тези изисквания са главно във връзка с това, че според бюджетната практика само на такива ЮЛНЦ е допустимо предоставянето на субсидии от държавния или общинските бюджети, т.е. цели се публично финансиране да се предоставя на организации със завишени изисквания за отчетност и контрол на разходите. Едно от тези изисквания е, че тези организации могат да изразходват имуществото си само за целите по чл. 38, ал. 1 ЗЮЛНЦ. Няма забрана обаче те да преследват и други цели, стига това да не изисква изразходване на тяхно имущество /напр. на доброволчески принцип/. Същевременно, законът не предвижда монопол върху целите по чл. 38, ал. 1 само за организациите в обществена полза. Други организации, които не са самоопределени за извършване на общественополезна дейност, могат да преследват целите по чл. 38, ал. 1, но без да спазват изискванията на глава 3 /чл. 2, ал. 4 ЗЮЛНЦ/, съответно – без да получават публично финансиране. В този смисъл определената в чл. 2 от процесния учредителен акт дейност в частна полза не е несъвместима с описаните цели по чл. 5, ал. 1.

Що се отнася до втория спорен въпрос /относно предмета на допълнителната стопанска дейност/, то въззивният съд споделя мотивите на първоинстанционния съд. Същите съответстват и на трайната практика на настоящия съдебен състав. Според чл. 3, ал. 3 и 4 ЗЮЛНЦ организациите могат да извършват допълнителна стопанска дейност само ако е свързана с предмета на основната дейност, за която са регистрирани, и като използват прихода за постигане на определените в устава или учредителния акт цели, като **предметът на стопанската дейност се определя в устава или учредителния акт**. Изискването по чл. 3, ал. 4 ЗЮЛНЦ за определеност на предмета на стопанската дейност означава, че трябва тази дейност да е конкретно описана по вид. Не е допустима формулировка от типа „и всяка друга незабранена дейност“, обичайно използвана при описване на предмета на търговците, тъй като за ЮЛНЦ по принцип е забранена всяка стопанска дейност, освен изрично описаната в учредителния акт, а тя не може да бъде „и друга“, без да е ясно каква. На това изискване не отговаря процесния учредителен акт /чл. 5, ал. 2/, тъй като наред с описаната конкретна по вид стопанска дейност се съдържа и изразът „*както и всяка търговска дейност, която не е забранена от закона*“. Като оставим настрана, че търговска дейност могат да

извършват само търговци, а ЮЛНЦ могат да извършват стопанска такава, то по-същественото е, че подобно описание не съответства на изискването за конкретизация на стопанската дейност по чл. 3, ал. 4 ЗЮЛНЦ. Не може да се приеме, че конкретизацията е направена чрез посочването *„при условие, че е свързана с предмета на основната дейност и непротиворечи на идеалните цели на фондацията“*. Това с нищо не определя конкретния вид стопанска дейност. Следователно, в тази част учредителният акт не съответства на чл. 3, ал. 4 от ЗЮЛНЦ, което е достатъчно да се откаже исканата регистрация.

С оглед на изложеното жалбата се явява неоснователна, а обжалваното решение следва да се потвърди, като законосъобразно.

Така мотивиран, Софийският апелативен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 21.07.2022 г. по т.д. № 1126/2022 г. на Софийския градски съд, VI-21 състав.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____